

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért

(2021/C 300/11)

Előadó:	Gunārs ANŠIŅŠ (LV/RE), Liepāja képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért (COM(2020) 299 final) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia (COM(2020) 741 final) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról (COM(2020) 663 final)

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A villamosenergia-ellátás fenntartása, az Európai Unió villamosenergia-összeköttetései és az energetikai átállás

- hangsúlyozza, hogy a jelenlegi válságban egyértelműen megmutatkozott, hogy az energia- és áramellátás folyamatosságát minden európai régióban biztosítani kell, többek között az olyan helyzetekben, amikor a globális szállítói láncok megszakadhatnak;
- úgy véli, hogy Európa régiói energetikai szempontból még egyazon ország határain belül is igen sokfélék a villamosenergia-kereslet, a termelési potenciál és a rendelkezésre álló infrastruktúra tekintetében, ezért a rendszerek közötti nemzetközi összeköttetések mellett további erőfeszítéseket kell tenni az egy országon belüli régióközi infrastruktúrák fejlesztésére, melyek garantálják például a megújuló energiák átvitelét a jelentős forrásokkal rendelkező régiókból, úgy véli továbbá, hogy ezeket az infrastruktúrákat egy átfogó európai terv alapján támogatni kell, mivel hozzájárulnak az európai villamosenergia-piac kohéziójához;
- továbbá fontosnak tekinti, hogy erősítsék a transznacionális együttműködést az energiaprojektek közös végrehajtása és a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetés kapacitásainak kiépítésére tekintettel, hogy a terhelési csúcsidőkben kiegyenlíthessék az áramellátás lehetséges szűk keresztmetszeteit. Az erőművek biztonságos kapacitásának nemzeti minimumszintjei azonban nem lehetnek alacsonyabbak;
- rámutat arra, hogy az Európai Unió jelenleg energiaszükségletének 58 %-át importból fedezi, főként kőolaj és földgáz formájában. A tiszta energiára való átállás csökkenteni fogja az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét és azok importját. Ehhez, valamint az energia- és éghajlat-politikai célok eléréséhez az energiarendszer integrációjának a megteremtésére irányuló uniós stratégia is hozzá fog járulni. Az EU a tiszta energiahordozókra történő átállás során az energiafelhasználás hatékonyságára irányuló intézkedésekkel együtt összességében kevesebb energiát fog fogyasztani, egyre több hazai megújuló erőforrást fog használni, saját fogyasztásra termelő eszközök és energiaközösségek révén megsokszorozza a termelők számát, és energiabehozatalát lépésről-lépésre diverzifikálni fogja. Ezek az energiamegtakarítások, a diverzifikálás és a helyi energiatermelés várhatóan ellenállóbbá fogja tenni az európai gazdaságot és csökkenteni fogja a külső függőséget,

5. hangsúlyozza a tiszta hidrogén, elsősorban a megújuló energiából előállított hidrogén fontosságát az energiarendszer további integrációja és dekarbonizációja szempontjából, amint azt az energiarendszer integrációjára irányuló uniós stratégia kiemeli; e tekintetben felszólít az EU hidrogénstratégiájának gyors végrehajtására, és utal a tiszta hidrogénről szóló véleményére; elvárja, hogy az Európai Bizottság által bejelentett „Irány az 55 %!” jogalkotási csomag és az uniós gázpiac küszöbön álló felülvizsgálata hozzájáruljon az e véleményben megfogalmazott elvárások megvalósításához és előmozdítsa az ágazati integrációt;

6. hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni és elő kell mozdítani egy sor különböző megoldást, aminek során figyelembe kell venni egyebek mellett a technológiai fejlődést, valamint az éghajlati, földrajzi, infrastrukturális és energiarendszerbeli feltételek sokféleségét az EU régióiban. Az uniós szabályozási keretnek, amennyire csak lehetséges, technológiailag semlegesnek kell lennie a kibocsátáscsökkentés és a fenntarthatóság szempontjából, figyelembe véve minden létező alternatívát, különösen a helyi szinten rendelkezésre állókat, és el kell kerülnie a túlszabályozást és a fenntartható és biztonságos megoldásokkal kapcsolatos adminisztratív terhek növekedését, valamint iránymutatással kell szolgálnia a háztartások energiaszegénységének csökkentéséhez. A maghasadást alkalmazó energiatermelés nem felel meg a fenntarthatóság kritériumának;

7. mély aggodalmát fejezi ki az Északi Áramlat 2 csővezeték megépítése miatt, amely veszélyezteti Európa energiabiztonságát, növeli az EU Oroszországi Föderációtól való függőségét, és figyelmen kívül hagyja számos uniós és nem uniós ország érdekeit, és az Unió egészének dekarbonizációs célkitűzéseivel összhangban a korai elavulás sorsára jutna. Támogatja az Európai Parlament azon véleményét[1], hogy e politikai projekt befejezését azonnal le kell állítani;

8. emlékeztet az energiaunió megvalósításának öt dimenziójára: az energiabiztonság növelésére, a belső energiapiac megerősítésére, az energiahatékonyság növelésére, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére („a gazdaság dekarbonizációja”), valamint a kutatás és az innováció előmozdítására az energiaágazatban. Ennek kapcsán prioritásként kell kezelni a villamosenergia-ellátás biztonságát, hogy valamennyi régióban biztosítani lehessen a kritikus infrastruktúrák folyamatos működését, különösen esetleges válságok vagy energiaválságok esetén. Ebben az összefüggésben az elégséges és rugalmas termelési kapacitások mellett helyi energiatermelési, tárolási és rugalmassági megoldásokra lenne szükség ahhoz, hogy minden lakott területen – különösen a kevésbé fejlett, az alacsony népsűrűségű és az elszigetelt energiarendszerrel rendelkező régiókban, – lehessen biztosítani vészhelyzeti, válsághelyzeti és üzemszüneti megoldásokat. Ugyanakkor ki kell emelni a villamosenergia-átvitel modernizációjának a szükségességét. Az EU valamennyi régiója közötti stabil villamosenergia-összeköttetés kialakítása során a fizikai akadályok felszámolására kell összpontosítani a villamosenergia-ellátási rendszer tényleges integrációjának biztosítása érdekében. Több nemzeti energiarendszer egyidejű működése hozzájárul az energiarendszer működési költségeinek jelentős csökkentéséhez és a biztonság javításához azáltal, hogy csökken a helyi áramkimaradásoknak az energiarendszer stabilitására gyakorolt lehetséges negatív hatása, és könnyebbé válik az energiarendszer alapvető működési paramétereinek, például a rendszerfrekvenciának a fenntartása;

9. hangsúlyozza, hogy a villamosenergia-rendszer irányításának hatékonysága és költséghatékonysága, valamint a helyi energiatermelési és -tárolási, valamint a megosztott saját fogyasztásra épülő megoldások (költséghatékony akkumulátorok, szivattyús-tározós erőművek és egyéb megoldások) szintén különös jelentőséggel bírnak;

A helyi és regionális önkormányzatok különleges szerepe

10. rámutat arra, hogy az energiarendszer integrációjára vonatkozó uniós stratégia mértékadó a helyi és regionális önkormányzatok gazdasági talpraállása szempontjából, különösen a Covid19-válságot követően. Az integráltabb energiarendszerre való átállás során az energiahatékonyságnak a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú célkitűzését kell jelentenie, figyelembe véve a szélesebb kontextust is, különösen az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentését és a kevésbé fejlett régiókat. A nagyobb energiahatékonyság alacsonyabb általános beruházási igényhez, valamint az energiatermelés, -felhasználás és -infrastruktúra alacsonyabb költségeihez vezet. Csökkenti továbbá a kapcsolódó földhasználatot és az anyagi erőforrások felhasználását, az ezzel járó környezetszennyezést, valamint hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez. A rendszerintegráció hozzájárulhat a helyi és regionális önkormányzatok energiahatékonyságának növeléséhez, mivel a rendelkezésre álló erőforrásokat a hatékonyabb energiatechnológiákra való átálláshoz használják fel;

11. nézete szerint a helyi és regionális önkormányzatoknak elő kell mozdítaniuk mind a megújuló energiák részarányának növelését, mind a stratégiák és intézkedések javítását, különösen a fűtés/hűtés és a közlekedés terén. Emellett világosabb energiamegtakarítási tervet kell kidolgozni, különösen a közlekedés és az épületek tekintetében.

12. rámutat, hogy a közlekedés az Európai Unió végsőenergia-fogyasztásának közel 30 %-át teszi ki és elsősorban kőolajtermékektől függ, és hogy széntelenítése a végső fogyasztás nagyobb arányú villamosítását teszi szükségessé mind a közlekedésben való közvetlen felhasználást, mind pedig az új üzemanyagcélú energiahordozók előállítását illetően. Ennek során semmilyen technológiai megoldást nem zárhatunk ki megalapozatlan okokra hivatkozva. Úgy véli továbbá, hogy ki kell alakítani az ehhez szükséges energiainfrastruktúrákat, jelentősen hozzájárulva a harmadik országoktól való energiafüggetlenség csökkentéséhez, és ezáltal Európa energiabiztonságának növeléséhez;

13. utal arra, hogy Európában az energiafogyasztás 40 %-a jut épületekre, és ezért az energiafogyasztás csökkentésére és az épületeken belül a megújuló energiaforrások használatának előmozdítására irányuló szisztematikus terv jelentősen hozzájárulhat a harmadik országoktól való energiafüggetlenség csökkentéséhez és ezáltal Európa energiaellátási biztonságának a fokozásához;

14. rámutat arra, hogy az épületek energiahatékonyságának javítását célzó beruházásokhoz megfelelő pénzügyi forrásokat kell biztosítani annak érdekében, hogy támogassák a polgárokat e jelentős előnyökkel járó beruházásokban; valamint hogy a helyi önkormányzatokat be kell vonni ezen források tervezésébe és kezelésébe;

15. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy lehetőleg támogassa az olyan épületek felújítására vonatkozó opciók vizsgálatát, amelyek a kultúrtájuk vagy történelmi építészeti kultúra megőrzésével kapcsolatos korlátozások alá esnek, és így biztosítsa, hogy ezekben az épületekben a mindenkori előírások betartásával megújuló energiaforrásokat használjanak; továbbá felszólít arra, hogy ezt a szempontot az új európai Bauhaus egyik sarokpillérévé tegyék;

A régiók infrastruktúrájának fejlesztése regionálisan differenciáltabb fejlesztési útvonalak révén

16. lényegesnek tartja, hogy az energiarendszer integrálása során értékeljék az intézkedések által az egyes régiók növekedésére és különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződésben megszabott kohéziós politikai célok megvalósítására gyakorolt hatásokat. Csak így lehet kiegyensúlyozott fejlődést és a nyitott piacon tényleges versenyt elérni. Ezt sajnálatos módon hátráltatják többek között a végső fogyasztók által fizetendő energiaárak közötti jelentős különbségek;

17. úgy véli, hogy figyelembe kell venni a legkülső régiókban a nem összekapcsolt rendszerek műszaki akadályainak leküzdéséhez szükséges további erőfeszítéseket, a belső energiapiachoz való hozzáférés és a benne rejlő szolgáltatások nélkül, ami hatalmas beruházásokat jelent az energetikai infrastruktúrába (tartalékkapacitás, átviteli hálózatok, beleértve a szigetek tenger alatti kábeleit is, energiatároló rendszerek, intelligens hálózatok és a kevésbé szennyező üzemanyagokhoz való hozzáféréshez szükséges logisztika), amelyek összességében garantálhatják az energiaellátás biztonságát és minőségét, valamint a megújuló energiaforrások integrálását;

18. úgy véli, hogy az innovatív megoldásokat nem hátráltatva az energiarendszer integrációja során elsősorban a meglévő alapvető regionális infrastruktúrát kell kiépíteni, amelynek erősségei és előnyei a gyakorlatban már bebizonyosodtak. Az igen eltérő regionális éghajlati és infrastrukturális adottságokra tekintettel kreatív és intelligens megoldásokat kell keresni a meglévő alapvető regionális infrastruktúra leggyengébb pontjai számára. Következésképpen nem feltétlenül szükséges, hogy minden régióban nagyobb mértékben villamos energiával fűtsék az épületeket, mivel egyes országok jól kiépített távfűtési hálózattal rendelkeznek. Például Lettország lakóinak több mint 70 %-át látják el távfűtéssel. Az ily módon szolgáltatott energia mennyisége körülbelül megfelel a lettországi villamosenergia-fogyasztásnak. A távfűtés energiatárolással és villamosenergia-termeléssel, valamint az épületek szintjén nem hasznosítható energiaforrások felhasználásával járulhat hozzá a célokhoz. Ennek kapcsán a táv- vagy tömbfűtés, illetve a fűtési hálózatok esetében is fokozatosan át kell térni a megújuló forrásokból történő energiatermelésre;

Költséghatékonyság a polgárok és a vállalkozások számára

19. hangsúlyozza, hogy az energiarendszer továbbfejlesztése esetén mindig értékelni kell, hogy a vállalatok és a polgárok azáltal tudnak-e költségeket megtakarítani. Az „első az energiahatékonyság” elvből kiindulva az integrált energiaellátási rendszerek éghajlati hatásának csökkentésére és erőforrás-hatékonyságának növelésére, valamint a végfelhasználók

vonatkozásában a hatékonyságnövelésre kell törekedni. Ugyanakkor azonban ügyelni kell arra, hogy az átállás ne sértse a fogyasztók érdekeit. Az energiahatékonyság javítására irányuló erőfeszítések nem vezethetnek megfelelő kompenzáció nélkül magasabb energiaárakhoz vagy egyéb költségekhez a polgárok és a vállalkozások számára;

20. véleménye szerint az üvegházhatásúgáz-csökkentés célkitűzését oly módon kell végrehajtani, hogy az az érintett tagállam szempontjából a legelőnyösebb és leghatékonyabb legyen, különösen a szociális védelemre szoruló csoportok számára. A megújuló energiára való jövőbeli átállás során továbbra is figyelembe kell venni minden tagállamnak, valamint minden regionális és helyi önkormányzatnak azt az előjogát, hogy meghatározza energiaszerkezetét és energiaellátásának az általános struktúráját;

21. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak mind az EU-jogszabályok összefüggésében, mind a jövőbeli munkái keretében átfogóan hozzá kell ahhoz járulnia, hogy javítsa az EU-ban a nyilvánosság ismereteit és tájékoztatását a megújulóenergia-technológiákról, valamint az megújuló forrásokból történő energiatermelés támogatásáról, mert bizonyos megújulóenergia-technológiák, ill. -termelési eljárások nyilvános elutasítása a technológiai fejlődéshez hozzá nem igazított előírásokkal együtt jelentős mértékben akadályozza a megújuló energiák kiépítését. Fontos az is, hogy a helyi lakosságot ne csak érzékenyítsék, hanem azt is közvetítsék feléjük, hogy a megújuló energiák éppen a helyi közösség számára hajtának gyakorlati hasznot;

22. megjegyzi, hogy külön figyelmet kell szentelni az olyan megoldásoknak, amelyek megszüntethetik az EU belső piacán a végső fogyasztók által fizetendő energiaárak (beleértve az összes azokhoz kapcsolódó költséget) közötti jelentős különbségeket. Az energiarendszerben a megújuló energiaforrások fokozott használatát a végfelhasználói költségek szempontjából is értékelni kell. Ezen a területen még messze nem merítették ki az innovatív és a fogyasztók számára költséghatékony megoldások kifejlesztésének lehetőségeit;

A 2050-es klímasemlegesség felé vezető út

23. emlékeztet arra, hogy figyelembe kell venni az olyan elszigetelt villamosenergia-rendszerekkel rendelkező régiók további erőfeszítéseit, amelyek esetében még nem állnak rendelkezésre innovatív technológiai megoldások, lehetővé téve a más integrált hálózatokkal – például a legkülső régiókkal – való összekapcsolást, ahol olyan alternatív megoldásokat kell fontolóra venni, amelyek összességében garantálhatják az energiaellátás biztonságát és minőségét, miközben megvalósítják a klímasemlegességet;

24. azt a felfogást képviseli, hogy a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, ill. a klímasemlegesség csak akkor érhető el 2050-ig, ha az energiatakarékosság, az energiahatékonyság, a megújuló energiák és a hulladék hő hasznosítása területén tett erőfeszítéseket egymással összekapcsolják. Ahhoz, hogy minden ágazatban csökkentsék az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, az energiahatékonyság fokozása és a megújuló energiaforrások használatának előmozdítása mellett ki kell építeni az összeköttetéseket az alapvető infrastruktúrával;

25. úgy véli, hogy ha 2050-ig egész Európa el kívánja érni a klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést, az egyes régiók energiarendszerét tekintve kevésbé releváns, hogy a zöld energiának a teljes energiafogyasztáson belüli jelenlegi részaránya hány százalékkal növekszik. Ehelyett inkább konkrét tervekre van szükség arra vonatkozóan, hogy az egyes régiók hogyan érik el a közösen megállapított uniós célt, vagyis hogy az adott régióban összesen mekkora legyen a zöld energia részaránya az energiafogyasztásban. Az eddig elért eredményekre⁽¹⁾ tekintettel egyértelmű, hogy a különböző tagállamokban és régiókban nagyon eltérő erőfeszítésekre lesz szükség az energiarendszer integrációjához. Egyes régióknak nagy erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy növeljék a zöld energia részarányát az energiafogyasztásban. Más régiók számára az lesz a kihívás, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket az energiahatékonyság javítására, megint mások számára pedig az alapvető infrastruktúra javítása. Ezért az energiarendszer helyi integrációját célzó uniós stratégia megvalósítása során a regionális megközelítés a dinamikus klímasemleges gazdaság előfeltétele;

A tengeri megújulóenergia-technológiák kilátásai

26. üdvözli „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia” című közleményt; hangsúlyozza, hogy konkrét tervezésre van szükség ahhoz, hogy a megújuló energiaforrások kapacitásait – köztük a telepített tengeri szélenergia-kapacitást is – meg lehessen növelni. A 2030-ra és 2040-re kitűzött klímapolitikai célok eléréséhez a már jelenleg is alkalmazott, költséghatékony megújuló energiaforrások –

⁽¹⁾ Eurostat, „Share of renewable energy in the EU up to 19,7 % in 2019”, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20201218-1>.

például a szárazföldi szélenergia és a napenergia – mielőbbi fejlesztésére van szükség. A tagállamok rá vannak utalva a megújuló energiára, hogy 2050-ig elérhessék a szennyezőanyag-mentesség célkitűzését és a klímaseglegességet. A fejlesztés a megújuló energiaforrásokból történő hidrogéntermelés szempontjából is fontos azon ágazatok dekarbonizációjához, amelyekben a kibocsátást nehéz csökkenteni;

27. osztja azt a nézetet, mely szerint a megújuló energia technológiáit (pl. a vízenergia, a geotermikus energia, a napenergia, az árapály- és a hullámenergia, valamint az úszó tengeri szél- és naperőművek, a tengeri hidrogéntermelés) céltartan kell támogatni. Ennek során ugyanakkor a megfelelő technológiai megoldásoknak hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy az EU gazdasági és ökológiai céljai egymással összhangba kerüljenek; hangsúlyozza, hogy ugyanakkor egy világos tervre van szükség ahhoz, hogy a jövőben a megújulóenergia-termelési hálózatokat és létesítményeket – mint a tengeri erőmű-hálózatokat és a tengeri-szélenergia-termelést – a határokon átnyúló összekötő vezetékekhez csatlakoztatva tovább kiépítsék. A tengeri energiatermelés a határokon átnyúló energiaátvitellel párosítva a tengeri térség költségeiben és használatában jelentős megtakarításokat tenne lehetővé. De ennek során nem szabad a halászatot és a hajóközlekedést korlátozni;

28. a biológiai sokféleségre tekintettel világos és gyakorlati előírásokat kér a megújuló tengeri energiaforrások használatához. A „zöld energia” és a „biológiai sokféleség” céljait nem szabad egymás ellentéteinek tekinteni. Sokkal inkább arról van szó, hogy konkrét utakat találjanak a megvalósításukra, hogy a tengeri energiában rejlő lehetőségeket gyorsabban kiaknázhassák, és olyan konkrét tengeri területrendezést valósítsanak meg, amely nemcsak a természeti sokféleség követelményeivel áll összhangban, a tengeri élővilág kisebb mértékű zavarása mellett, hanem a polgároknak az arra irányuló kívánságával is, hogy megőrizték a tengeri tájat, és amely figyelembe veszi az ökoturizmus egyre növekvő potenciálját és a természeti környezet vonzereje irányában támasztott követelményeket;

29. emlékeztet a szigetek és a legkülső régiók potenciáljára a tengeri megújuló energiák fejlesztése terén, amelyek alapvető szerepet játszhatnak a semleges gazdaságra való átállásban, és amelyek Unió-szerte előnyökkel járhatnak az ipar, a gazdaság és a társadalom számára.

30. utal arra, hogy a tengeri energia használata oda vezethet, hogy új munkahelyek jönnek létre, vagy több munkavállalót kell átképezni. Ennek mindazonáltal nem szabad korlátoznia a meglévő foglalkoztatási formákat és az azokhoz kapcsolódó lehetőségeket. Feltétlenül gondoskodni kell a munkaerő átképzéséről, úgy, hogy a továbbképzésnek összhangban kell állnia a megújuló tengeri energia ágazatának specifikus igényeivel;

31. felszólít arra, hogy az EU-nak a megújuló tengeri energiára vonatkozó stratégiájában külön szerepet kapjanak a kikötők. A kikötőket modernizálni kell, és lehetőséget kell kapniuk, hogy ezeket az új üzleti lehetőségeket – a tengeri energiatermelő létesítmények összeszerelése, gyártása és karbantartása – kihasználják;

32. üdvözli az Európai Bizottság felfogását, miszerint „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasegleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia” című közleményben javasolt kiépítés megvalósításához minden résztvevőnek – a tagállamoknak, a helyi és a regionális önkormányzatoknak, az EU-polgároknak, a szociális partnereknek és az NGO-knak – együtt kell működniük; hangsúlyozza, hogy a megújuló tengeri energia terén a folyamatos és fokozódó előrehaladás biztosítása érdekében jogbiztonságra és egyértelmű jogi helyzetre van szükség, mivel a beruházások általában nagyon tőkeintenzívek, különösen a tervek kezdeti fázisában;

A metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégia – új esélyek

33. megállapítja, hogy „A metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégia” szerint a globális metánkibocsátásnak csak 5 %-át okozza az EU. Eszerint az EU-nak még a metánkibocsátás csökkentésére irányuló legambiciózusabb tervei is csak csekély hatással járnának a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátásra. Csak azokból az országokból (vagy azok részeitől) lenne szabad engedélyezni a behozatalt a belső piacra, amelyek ugyanolyan szabványokkal rendelkeznek az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentésének vonatkozásában, mint az EU. Csak így biztosítható, hogy az EU által megszabott éghajlat-politikai célok ne károsítsák az EU-nak és vállalatának a globális versenyképességét;

34. felszólít arra, hogy gyorsabban ismerjék fel a metánszivárgásokat, mind a Kopernikusz program, mind egyéb eszközök segítségével, ha a Kopernikusz nem képes elegendő adatot szolgáltatni. Döntő fontosságú annak pontos megállapítása, hogy a harmadik országokban hol történik nagyobb mennyiségű metánkibocsátás. Ezeket az információkat nyilvánosságra kell hozni, hogy az uniós polgárok megalapozott döntéseket hozhassanak arról, hogy meg akarják-e venni az ilyen helyeken előállított árukat. A Nemzetközi Energia Ügynökség „World Energy Outlook” (A világ energiaügyi

kilatásai) című kiadványa szerint az olaj- és a gáztermelő létesítmények világszerte nagyon különböző mennyiségű metánt bocsátanak ki. Eszerint ezen a területen a metánkibocsátás csökkentésének jelentős potenciálja rejlik. Ezért az RB felszólít egyrészt a metánszivárgás elkerülésére az EU-ban a termelési, szállítási és újrahasznosítási láncok mentén, másrészt a kitermelés, feldolgozás és szállítás során metánszivárgást okozó fosszilis tüzelőanyagok importálásának megakadályozására;

35. utal arra, hogy „A metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó uniós stratégia” szerint a globális metánkibocsátás kb. 40 %-a természetes (biogén) forrásokból, így például vizes élőhelyekről vagy erdőtüzekből származik. Az EU-ban az erdőtüzek megelőzését és hatékony leküzdését sürgető cél lá kellene kinevezni. Ezek ugyanis nem csak a föld felmelegedésére hatnak, hanem a természetnek, valamint az európai embereknek és a vállalatoknak is jelentősen árthatnak. Az RB kéri továbbá annak megvizsgálását, hogy az EU mennyiben tudna hatékonyabban hozzájárulni az erdőtüzek eloltásához és megakadályozásához azokban a harmadik országokban, ahol minden évben jelentős erdőterületek égnek le;

36. ugyanakkor felszólít arra, hogy gondoskodjanak arról, hogy a metánkibocsátásra vonatkozó célok ne csorbítsák az európai régiók konvergenciáját, és ne fokozzák az európai régiók közötti társadalmi-gazdasági különbségeket;

37. a KAP (közös agrárpolitika) kidolgozása keretében hatékony intézkedésekre szólít fel a mezőgazdaságból származó metánkibocsátások csökkentése érdekében. Az új ökoszisztemek összefüggésében az alacsony ráfordítású rendszerek, például a legeltetés és a talajvédelmi intézkedések jelentősen hozzájárulhatnak ehhez;

38. felszólít arra, hogy a technológiák fejlesztése és hasznosítása során erősebben vegyék figyelembe az európai gyártókat, hogy a metánsökkentésre vonatkozó célok ne okozzanak még több költséget a polgárok és a vállalatok, különösen a mezőgazdasági termelők és az állattenyésztők részére. Ugyanakkor biztosítani kell, hogy a mezőgazdasági és állattenyésztési metánkibocsátások csökkentése ne vezessen az élelmiszerek áremelkedéséhez;

Következtetések

39. hangsúlyozza, hogy a megújuló forrásokból nyert energia új lehetőségeinek kihasználása mellett továbbra is fontos arról gondoskodni, hogy elsősorban az európai hálózat kibővüljön, és minden régiót csatlakoztassanak a közös európai energiahálózatra. Ezáltal a különböző helyeken lévő megújuló erőforrások jobban kiegészíthetik egymást; Sürgősen meg kell határozni a villamosenergia-ellátás biztonságára és a hálózati stabilitás fenntartására vonatkozó minimumkövetelményeket is;

40. utal arra, hogy figyelembe kell venni a meglévő regionális különbségeket, ezen belül is különös figyelmet fordítva a vidéki és gyéren lakott területekre, és fontos támogatni a költséghatékony megoldásokat is, annak biztosításával, hogy az európai polgárokat és vállalatokat, és különösen a kiszolgáltatott helyzetű csoportokat tehermentesítsék az energiafogyasztás csökkentésének költségeit tekintve, és elkerülve, hogy a legkiszolgáltatottabbak körében növekedjen az esetleges energiaszegénység;

41. megállapítja, hogy a Covid19-világjárvány még jobban megmutatja az energetikai átállás szükségességét, amely hozzájárul a fenntarthatóbb társadalomhoz és gazdasághoz, és biztosítja minden európai régió számára, hogy képes legyen válságok idején az alapvető szolgáltatások nyújtására. Az átmenetnek igazságosnak, fokozatosnak és visszafordíthatatlannak kell lennie, mivel a rövid távú, nem fenntartható megoldások inkább kárt okoznak, mintsem előnyökkel járnak;

42. hangsúlyozza, hogy a helyi és a regionális önkormányzatokat módszeresebben be kell vonni az energetikai átállással összefüggő döntéshozatalba. Biztosítani kell, hogy az érintett helyi és regionális önkormányzatokat – adott esetben egy többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszéd révén – bevonják a nemzeti energia- és klímacélok kidolgozásába. Az RB megismétli a tagállamokhoz és az Európai Bizottsághoz intézett felszólítását, hogy hozzanak létre állandó platformot az energiaügyi kérdésekkel kapcsolatos többszintű párbeszéd számára. Az RB rámutat arra, hogy a megújuló energiáról szóló 2018/2001/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ nagyon jó alapot biztosít a megújulóenergia-közösségek számára. Felkérjük a tagállamokat, hogy hajtsák végre az irányelv átültetését annak érdekében, hogy növeljék a polgárok részvételét a helyi energiaközösségekben;

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

43. Így elő lehetne segíteni a helyi és regionális önkormányzatoknak, a civil társadalmi szervezeteknek, a gazdaságnak és más érdekelteknek a részvételét az energetikai átállás alakításában; rámutat arra, hogy az új célok megvalósítására tekintettel a politika kialakításánál és végrehajtásánál feltétlenül együtt kell működni a helyi és a regionális önkormányzatokkal, és gondoskodni kell a polgárok és a vállalatok megfelelő tájékoztatásáról és érzékenyítéséről. Ez jövőnk fenntartható alakításának alapja;

44. hangsúlyozza, hogy a polgárok olyannyira fontos részvétele tekintetében figyelembe kell venni, hogy az energiarendszer integrációjának megteremtésére irányuló uniós stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen az olyan kezdeményezések nélkül, amelyek elősegítik az alulról felfelé irányuló információáramlást, az információcserét és a helyi szintű képzést. Az RB megállapítja, hogy az érdekeltek megfelelő bevonása nemcsak a politikai intézkedések nyilvánosság általi elfogadását, hanem az elért előrelépések átfogó és átlátható értékelését is megkönnyíti.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 7-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS
